

Sammanfattning

Under perioden december 2007 till november 2008 har en havsörnsstudie gjorts vid Biotestsjön i Forsmark. Två till fem dagar vardera under årets alla månader, totalt 46 dagar, har täckts in.

Minst ett hundratal olika havsörnar har besökt området under året och totalt har 669 flygföljningar genomförts i det 4,4 kvadratkilometer stora undersökningsområdet. En flygande havsörn varje halvtimme i flera delar av den centrala Biotestsjön är ett av resultaten.

Studien visar att den planerade placeringen av de femton vindkraftverken gör att nästan två flygningar per timme sker i deras närhet (inom 100-metersradien). Det faktum att många av flygningarna runt Biotestsjön sker på lägre höjder än 35 meter, vilket rotorn från de planerade verken når ner till, utesluter inte eventuell kollisionsrisk eftersom örnen är i området främst för att jaga och flyghöjden snabbt kan variera.

Olika kollisionsberäkningar går att göra men totalt rör det sig årligen som mest om ca 780 nära flygningar inom 50-metersradien runt dessa planerade vindkraftverk (inom rotorområdet och i höjder av rotorn). Hur många av dessa havsörnar som trots allt riskerar att förolyckas har, med hänsyn till många parametrar, räknats fram till 1-2 havsörnar per år (enligt "Bandmetoden").

Av det framtagna materialet framgår att nästan samtliga vindkraftverk runt Biotestsjön uppvisar risk för kollisioner. De adulta och subadulta havsörnarna löper klart störst risk att kollidera. Detta gäller under samtliga årstider. Om en sådan stor skattning (förolyckanden) bara skulle tas av lokalpopulationen (de tio närmaste paren) skulle det ha en stor påverkan men sett på riksnivå är det trots allt frågan om en minimal påverkan på havsörnspopulationen.

Den årslånga studien bjöd på en nästan isfri vinter, vilket sannolikt medförde ett lägre antal flygande havsörn än vid en så kallad isvinter. Biotestsjön är då öppen på grund av sitt varmare vatten och har sannolikt en kraftig dragnings effekt på sjöfågel som är havsörnens föda i området. Mot den bakgrunden är det noterade antalet flygningar av havsörn knappast för lågt räknat utan snarare tvärtom.

Slutsatser

- Det sker nästan 800 nära flygningar av havsörn inom 50-metersradien kring de 15 planerade vindkraftverken (beräknat från konstaterade flyghöjder och var i området örnen flyger) per år vid det lägre rotoralternativet. Det är drygt 500 sådana nära flygningar vid det högre alternativet av rotorhöjd.
- Kollisionsberäkningar enligt "Bandmetoden" ger att 1-2 havsörnar riskeras årligen av denna 15 verk stora vindkraftpark, då med den lägre rotorhöjden. En (1) örn beräknas riskeras vid val av den högre rotorn. Dessa beräkningar bygger dock på en rad antaganden.
- Det är de adulta och subadulta havsörnarna som under årets alla delar uppvisar största kollisionsrisken. Förolyckas samtliga av de beräknade från den lokala populationen skulle det vara en stor påverkan men sett på riksnivå är det trots allt frågan om en minimal påverkan på havsörnspopulationen.
- Biotestsjön har flera delområden där det flyger en havsörn per halvtimme beräknat på årsbasis (ett av Sveriges tätaste områden för flygande havsörn). Dessa flygningar görs oftast under jakt och mestadels under de planerade rotorhöjderna.